

جلسه ۱۲۴

دوره ہفتم تقنینیہ

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات اول از دستور)

۱۱ دئیہ ماہ ۱۳۱۱ - ۴ رمضان ۱۳۵۱

قیمت اشتراک سالیانہ ۱۰۰ روپال
 ۱۰۰ روپال
 ۱۰۰ روپال

بھابھا پبلشر

چارج ماسٹر - ۱۳۵۱

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس بکتابچه ۱۱ دی ماه ۱۳۱۱ * (۴ رمضان ۱۳۵۱)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۵) تصویب لایحه عیال ساختمان راه آهن شال
۲) تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر پست و تلگراف	۶) تقدیم یک فقره لایحه نوری از طرف آقای وزیر دادخانه تصویب آن
۳) تصویب لایحه اصلاح برده ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف	۷) شور و تصویب لایحه اجتناب عملمان ایرانی وزارت طرق
۴) تصویب لایحه تفریح برده ۱۳۰۹ ملکنی	۸) موافق و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

جلس هشت ساعت و ربع بعد از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

صورت مجلس شنبه دهم دیماه را آقای مؤید احمدی (متنی) قرائت نمودند * *

[۱ - تصویب صورت مجلس]

ولیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟ (نمایندگان
خبر) صورت مجلس تصویب شد .

[۲ - تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر پست و تلگراف]

وزیر پست و تلگراف (آقای فرج الله خان بهرامی) - دو فقره
لایحه مختصری داشتم میخواستم عرض مجلس برسانم یکی
راجع به سیم کشی بین گازرون و فل خسروی که خط را تبدیل

کردیم میخواهیم از شیراز سیم کشی کنیم بتل خسروی
چون تقریبی در لنت ایجاد شده که ممکن است در وزارت
مالیه اشکال کنندند استعفا میکنم تصویب فرمایند که دفع
اشکال بشود عرض دیگر راجع به دینی است که بدفتر
بین المللی برن داریم این هم مورد اشکال وزارت مالیه
شده نمنا میکنم که لایحه اش بتصویب مجلس شورای
مل برسد که دفع اشکال بشود .

* * عین مذاکرات مشروح بکصد و بیست و چهارمین جلسه از دوره هشتم تقابلیه (مطابق قانون ۵ آذر ۱۳۰۹)
دائرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * * * اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان آشتیانی - طباطبائی وکیلی - وکیل - بنکدار - موقر -
فقیهین بی اجازه : آقایان : ملک مدنی - فیروزنوش - میرزا حمید مهدی خان قاضی - حاج میرزا سیب الله امین - دکتر امیراعظم
دکتر احتشام - استقبالی - دکتر طهری - مرضی قلیخان بیات - طهرانی - دکتر قلیان - رحنا - عبدالحمید خان دیا
دوبانی - همراز - مزهدی - آقازاده - بیرواری - فراگوزلو - شریعت زاده - جدت - قوام - حاج غلامحسین ملک

کلیل و وزارت طرق (سرلیپ عبدالله میرزا) - عزما عرض میکنم لایحه ایست مشتمل بر بانک ماده و بانک سمره راجع به تفشای اعتبار برای ساختمان راه آهن شمال که بقصد فوریت تقدیم میشود و نیز لایحه دیگر است راجع به خارج معصلین در اروپا که این را هم بقصد فوریت تقدیم میشود (۳- تصویب لایحه اصلاح بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف)

دلیس - بر عایت کالت آقای وزیر پست و تلگراف کار ایشان را مقدم میدارم. خبر کمیسیون بودجه راجع به چند فقره اصلاح بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف قرائت میشود:

خبر کمیسیون

لایحه نفر ۲۷۴۳۱ وزارت پست و تلگراف راجع به چند فقره اصلاح در بودجه ۱۳۱۱ آژوارخانه در جلسه بودجه وزارت پست و تلگراف شرح اعتبار

۱- ماده ۲ از فقره ۲	خرید دستکاه های بی-بیم	۸۰۰۰۰۰	میزان اعتبار مبلغیکسرمیشود	بانق
۲- ۲ ۴ ۱ ۴	سیم کشیهای جدید	۲۲۰۰۰۰۰		۲۷۰۰۰۰ ریال
۳- ۲ ۴ ۱ ۴	خارج از اعتبار بنامید به کراس مادید	۷۵۰ پهلوی		۲۰۰ پهلوی
۴- ۲ ۴ ۷ ۴	خرید انونبیل	۵۵۰۰۰		۵۰۰۰۰ ریال
				۱۲۲۰۰۰ ریال
				۵۰۰ پهلوی

بودجه کل مملکتی

ماده ۱- فصل ۹ بودجه مملکتی ۱۳۱۱	۲۰۱۶۰۶۱۰	۱۸۰۰۰۰	۱۹۹۸۰۶۱۰ ریال
کسر و اعتبار مراد ذیل علاوه نماید	۱۷۱۲۲۱ پهلوی		
۱- ماده ۱۱ از فصل ۲ خرید ملزومات	۲۰۰۰۰۰	مبلغی که علاوه میشود	جمع
۲- ۲ ۴ ۱۲ ۴	۸۰۰۰۰	۱۴۵۹۵۷	۲۴۵۹۵۷ ریال
۳- ۲ ۴ ۱۴ ۴	۶۵۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	۹۰۰۰۰۰
۴- ۲ ۴ ۱۷ ۴	۶۵۰۰۰۰	۸۶۲۰۰	۷۵۱۶۲۰
۵- ۲ ۴ ۱۸ ۴	۶۵۰۰۰۰	۸۹۰۲۲	۵۲۹۰۲۲
۶- ۲ ۴ ۱۹ ۴	۱۹۶۰۰	۱۹۰۰۰	۴۰۶۰۰
	۶۰۰۰۰	۲۶۰۰	۶۲۶۰۰

۲- ۲ ۴ ۴ ۴ صرف فوه ولعبر سیم ۲۹۰۰۰۰ ۸۷۰۰۰ ۴۷۷۰۰۰

۲۰۰۰۰ پهلوی ۵۰۰ پهلوی ۲۵۰۰ پهلوی

جمع ۱۱۲۰۰۰ ریال ۵۰۰ پهلوی

۸- ماده ۲ از فصل ۹ بودجه مملکتی ساختمان عمارت پست و کمرک ۹۰۰۰۰ ۱۸۰۰۰۰ ۸۰۰۰۰۰ ریال

جمع کل ۲۲۲۰۰۰ ریال ۵۰۰ پهلوی

دلیس - آقای افسر -
السر - بنده هواقتم -
دلیس - مخانی ندارد (گفتند: غیر) قبل از اینکه

دای بگیریم توجه آقایان را بیک نکته جلب میکنم آقای وزیر عالیه دوله لایحه دارند که یکی مربوط به تفریق بودجه است میخواهند بکند از آقای کتیل وزارت طرق هم دو لایحه ایست که یکی اعتبارات برای راه آهن است اینها تمام ارباح ماست که باید بورقه رای گرفته شود و آنکه فوریت که باید الساعه رای گرفته شود آن فابو در نظر آقایان باشد که ما باید همیشه ۸۵ فقره حاضر داشته باشیم آقایانیکه مادامه واحد مربوط به وزارت پست و تلگراف موافقت دارند ورقه سفید خواهند داد.

(اغذآراء بعمل آمده ۸۶ ورقه سفید تعداد شد)
دلیس - عده حاضر در موقع اعلام رای ۸۹ بانک شریتم ۸۶ رای تصویب شد

اساسی موافقت - آذبان - گفتار - احتیاط زاده - ایزدی - فتاحی - میر سید اهد - بهانی - جمیری
دختران - حاج میرزا حسینخان قاسمی - مزید اهدی - اسکندری - نوری - خرونی - غیر فرزند - اهدی - فرشی - یات باکر
رضایان - یسانی - میرزا محمد علیخان تربیت - وهاب زاده - کدشی - هراز - مهدوی - محمد شیبانی - صلازی - میرابان ساکیان
چیشدی - مستندی - میری - ملک زاده آمل - مقلی - حبیبی - طایف خان - میرزا امدانیه - میرزا - پورس - میرابان ساکیان
امیر دولتمانی - علیخان اعظم رنگه - افغسی - پورسری - امیر حسینخان بختیار - افسر - پورس آقا وهاب زاده - دکتر شیبانی
حاکم طارمی - میرزا محمد حسین نوب - دستان کرمانی - سید کاشانی - کازرونی - امیر امیری - دکتر مانه زاده
و کسر محمد و بهانی - اولمستعان فریبا - مدام - خواجوی - حشمتی میرزا دولتمانی - دیر سوری - دادور - شریبی
مسعودی - مطایلی ویا - موری - طهرانی - فرگانی - میرزا محمدعلی مطایلی - دکتر احتشام - روحی - میرزا میر بهبهان مطایلی
اقبال - مرانی - دکتر سناک - دکتر امیر امام - آقا سید محمد محیط - افسری - محمد تقی خان احمد - مستقیم سنی
حاجی اهدی - آخوند برطرسی - ملک مدنی - هزار جری - وکستر شیخ - فتاحیخان بختیار - محمد علی میرزا دولتمانی
دکتر سیدی

تفاضل مخارج نسبت بمایدات ۲۴۵۰۱۴۵۰۳۳۰ قران
 ماه دوم - مجلس شورای ملی حساب بودجه کل سینه
 مالی بکهازار و سیصد و دو شصت و شش ملکی را که بشرح مذکور
 در فوق میباشد تصویب و مفاسد آن را بدولت تسلیم نماید
 رئیس - لایحه توزیع شده است فرات ارقام کوبا لازم
 باشد عتالی بیست آقای فیهمی.

فیهمی - این لایحه تفریح بودجه که از طرف
 وزارت مالیه پیشنهاد شده است بده ضرر میگردم فقط
 برای استحضار و اطلاع است بجهت اینکه لایحه بودجه
 که تصویب می شود البته اختیاراتی است که مجلس اجازه
 میدهد کون در حدود آن اعتبارات کارهای ملکی
 را اداره کند لایحه تفریح بودجه اهمیتش از جهات
 بیشتر از خود بودجه است زیرا در لایحه تفریح بودجه
 است که مجلس نظارت خودش را در کارهای اعمال
 میکند پس بپند آنچه حال را که در بودجه ذکر شده
 است و تصویب گرداند آیا عمل شده است یا نشده است
 بودجه ملکی را بطور کلی می شود تصویب کرد اما
 لایحه تفریح بودجه باید نامناسب جز و تفصیل و اتمام شرح
 لازم باشد بخواهد برای لایحه تفریح بودجه لازم است
 که مجلس در موقع اجرای آن بودجه نظارت خودش را
 بوجه دیوان محاسبات عمومی کرده باشد همی که از
 طرف مجلس این کار را میکند دیوان محاسبات است که
 از روز اولی که شروع به اجرای بودجه هر سالمی شود
 تمام وصولی و پرداختها با نظر دیوان محاسبات عمل
 می شود که در ایورت دیوان محاسبات مدارک تصویب مجلس
 خواهد بود پس تمام اسناد خرج و محاسبات و غیره را
 می بیند و تصویب می کند و در این مرتبه سالانه که
 بمجلس می دهند ذکر می کنند که این بودجه چه طریق
 اعمال شده حالا البته ما بدولت اعتماد و اطمینان داریم
 و آن شرایطی که قید شده است در قانون اساسی برای
 نظارت و برای دیوان محاسبات بشرط عدم اعتماد بدولت
 که بوده است بلکه بکسر هر دولتی که طرف اعتماد
 مجلس باشد می بایست اعمال خودش را مطابق آن
 قواعد با اطلاع مجلس برساند و مخارج را تصویب
 دیوان محاسبات عمل کند حالا این قسمت باشد است

وزیر مالیه (آقای تقی زاده) - بیانات آقای فیهمی

از اول تا آخرش صحیح است و بده هم چیزی ندارم
 که به آن بترجم برای اینکه متنی تفریح بودجه همین
 است که فرمودند و اهمیتش بیشتر است از تصویب
 خود بودجه و بده بجهت خود و هم خود خیلی

بهن و خوشوقت می شود که هر وقتی که مجلس وارد
 هر نوع نظارت نامی که ممکن است دترتیر بودجه بعمل
 یآورد ولی باید عرض کنم که الا آن تریب برای
 ما مهیا است برای هر چه سال گذشت و بودجه هفده
 السنه یک تفریح بودجه کامل العباری که آقای فیهمی
 دلان میخواهد و پان فرموده بجزه و تمام شرایطی که
 ممکن است تقدم مجلس شود و تهیه و انداز این کار
 امکاناً شده است و هیچ مانعی ندارد اما برای ۱۳۰۲ و
 ۱۳۰۳ می شد که در واقع وایم و عند بخواهیم که هیچ
 چیز نداریم ولی این کار را نتوانستیم بکنیم اول یک
 خلاصه حسابی تهیه شد که از ۱۳۰۳ گرفته شود و تا
 حالا باید ولی مابده که مطالعه کردیم به آن خلاصه
 حساب ۱۳۰۲ بود که امکاناً کردیم و نام دفاتر قدیمه و
 آنچه که بصر بود اطلاعات بدست یآوریم آوردیم بصر
 کردیم و بالاخره مشول شدیم به سزوالیها و
 درخواستهای که صادر شده بود نه تنها آنچه که مجلس
 تصویب کرده بود و وصول شده بود ولی راپرت جداگانها
 که برای تفریح بودجه تقدم شده است برای همه تفریح
 بودجه یا هر داریت عمومی بده تقدم کردیم و برای
 هر تفریح بودجه یک راپرت جداگانه تقدم داشتیم
 اگر ملاحظه فرمایید توجه خواهید فرمود که هر چه
 جلوتر می آید کالتر و مربوطتر خواهد شد ۱۳۰۱ که
 الا آن حاضر است اگر مجلس مدتی منقضی نمی شد
 می توانست تقدم کنیم ملاحظه می فرمودید که تفریح بودجه
 ۱۳۰۱ کالتر است از ۱۳۰۲ و همین ۱۳۰۵ از آن
 هم کالتر است و این که برای تقیض و تحلیق این یک
 دیوان محاسباتی لازم است همانطور که قانون اساسی
 منظور کرده و کمیسیون مجلس هم باید امکاناً
 ذقت کند خود مجلس هم باید ذقت کند. عرض کردم
 این در نهایت درجه مطلوب خود وزارت مالیه است و
 بلکه باید مطلوب همه باشد برای اینکه در آن ترتیبات
 و شرایط و باستصلاح فرمایدیهای ابتدائی قبل از صدور
 حواله هر چه سخت گیربالی زیاد بشود می توان گفت
 که باعث یک تحلیق و وقفه در کار می شود و تحلیق
 اینها کمی طولانی می شود ولی وقت خرید کردن و
 بعد از خرج کردن خوشی را رسیدن و ذقت کردن

مؤید احمدی - اولاً بنده خیلی خوشوقتیم که از اول

مشرطت تا بحال که ۲۶ سال تقریباً گذشت و دوره
 هفتم تقنینی است این اول لایحه تفریح بودجه است که
 به مجلس آمده تا حال با اینکه مطابق قانون اساسی و
 قانون محاسبات عمومی در هراس می بایست لایحه
 تفریح بودجه به مجلس یاید بنامه است و حقیقتاً باید
 از آقای وزیر مالیه تشکر کرد که موفق شده اند که
 لایحه تفریح بودجه را به مجلس شورای ملی آردند
 لکن بعد عرض میکنم همانطور که آقای فیهمی توضیح
 دادند و همینطور که خود آقای وزیر مالیه در مقدمه لایحه
 تذکر دادند حقیقتاً این لایحه تفریح بودجه نیست لایحه
 تفریح بودجه همانطور که آقای فیهمی فرمودند اهمیتش
 پیش از خود بودجه است و بودجه یک اعتباری است که
 مجلس بورزانشایی یا بساری وزارتخانه ها میدهد که خرج
 کند لایحه تفریح بودجه صورت این است که این خرج
 شده است و البته خیلی هم کار مشکلی است که بتواند از
 اسلایه قبل لایحه تفریح بودجه را بمجلس بدهند بده
 عرض کنم عباتاً چون تا حال هیچ نداشتیم بنده محاسباتی
 با این ندارم لکن لازم دانستم توضیحی بدهم که این
 لایحه تفریح بودجه نیست بایستی در اقلام جمع و خرج
 کالتر رسیدگی شود و آن محظوراتی که آقای وزیر
 مالیه در مقدمه لایحه مرقوم فرمودند این محظورات
 برداشته شود و بد باید باینکه رسیدگی آن خیلی مشکل
 است و امیدوارم که لایحه های که بعد می آورند از
 ۱۳۰۴ بااینطرف روشن تر و جمع و خرجها بهتر مشخص

ریال از اعتبار ماده ۱	۶۵۰۰۰	ریال از ماده ۲ بودجه	
سال ۱۳۱۱	اداره کل تفکيلات نظيه	کسر و اعتبار مواد	ذيل اضافه نايه.
ماده ۱۱	برای مخارج ملزومات	۲۰۰۰۰	ریال
۱۴	تعميرات	۱۵۰۰۰	ریال
۱۷	مسافرت مأمورین	۲۰۰۰۰	ریال
۲۳	عبوسین	۳۰۰۰۰	ریال
۲۵	کشف چنایات	۱۰۰۰۰	ریال

جمع ۳۶۵۰۰۰ ریال
رئیس - فوریت مطرح است. مخالفی نیست؟ (خبر)
 آقایانیکه با فوریت موافقت قیام فرمایند.

(اکثر قیوم نمود)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است

ماده واحده	ریال از اعتبار ماده ۱	۶۵۰۰۰	ریال
ماده ۲	بودجه سال ۱۳۱۱	اداره کل تفکيلات نظيه	کسر و اعتبار مواد ذيل اضافه نايه.
ماده ۱۱	برای مخارج ملزومات	۲۰۰۰۰	ریال
۱۴	تعميرات	۱۵۰۰۰	ریال
۱۷	مسافرت مأمورین	۲۰۰۰۰	ریال
۲۳	عبوسین	۳۰۰۰۰	ریال
۲۵	کشف چنایات	۱۰۰۰۰	ریال

جمع ۳۶۵۰۰۰ ریال
رئیس - در این هم اشکالی نیست (خبر) آقایان موافقت فرمایند خواهد داد.

و اخذ استعراج اگر آید بمثل آمده و ۷۵ ورقه سیدیه نمادند
رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۸۷ نفر
 با اکثریت ۷۵ رای تصویب شد

۷- شور و تصویب لایحه اعتبار محصولین اعزامی وزارت طرق

رئیس - آخرین نمره گزینی است که اشتب داریم. لایحه دیگر آسانی کفیل وزارت طرق راجع به عملین قرائت میشود.

ساحت محترم مجلس شورای ملی - بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضر است - بطریق قوانین مصوب وزارت فوائد عامه سابق و وزارت طرق فعلی اجازه داده شده بود شصت نفر محصول برای اقسام طبیی راچه برآه آهن و معادن و سی نفر برای قون عملی مربوط برآه آهن بارواری اعزام و مخارج سالانه هریک را تا حدود هیجده هزار ریال پرداخت نمایند. از محصولین مذکور عده فعلاً در ممالک فرانسه - انگلستان - آلمان و غیره مشغول تحصیل می باشند مبلغ مصوب در قوانین فوق که بتمام منظور است تا آخر سنه ۱۳۱۰ با اسازیکه دولت در موقع قیمت عادی برای راه آهن خریداری و ذخیره داشته میابد و تکاوف و مخارج محصولین در سوره ولی چون از اول سال جاری ادامه تربیت سابق میسر نیست و قیمت اسرار ترقی نموده لذا بچونچه هیجده هزار ریال تکاوف مخارج محصولین را ندارد و لازم شده است مخارج سالانه هریک مبلغ دوپست و ده (۲۰) پهلوی طلا تسین گردد علیهذا مواد ذیل را بقید ین فوریت پیشنهاد و استدعای تصویب دارد.

۱- اسامی موافقتین - آقایان: یات، داکو - مقن - معزندی - مجدثانی - مهدوی - معبرفریدند - میرزا فتح خان قزوینی - میرزا احمد آملی - میرزا محمدعلی بختیار - مسعودنایی - افسر - نامری - حاج محمدصالح بهمانی - محمدتقی خان احمد - بهمنان زمانه - قشراکرکلی - میرزا اسماعیل قزوینی - طالیح خان - میرزا بانس - امیر دولتشاهی - بوهری - طرخان - طرخان اعظم زنگه - قشراکرکلی - امیرحسینخان بختیار - مسعودنایی - افسر - نامری - حاج محمدصالح بهمانی - محمدتقی خان احمد - بهمنان زمانه - قشراکرکلی - میرزا محمد حسین وای - دکتر ملک زاده - امیر غازی - حاج میرزا حسینخان قاضی - غواجوی - میرزا احمد خان مدوری - اولیاس نیری - شریعت زاده - فرش - رضاییان بهمنی - لهدی - مقدم - دکترسیسی - حسنعلی میرزا دولتشاهی - فتحالله لاهی - وای زاده - امینشاهزاده - طهرانی - میرزا احمد بهمنی - اتوانی - محمدعلی میرزا دولتشاهی - دکتر شیخ - تقصیریان بختیار - معصوم سنک - دکتر سنک - طایبکی ویا - دادور - اسکندری - مهدوی - دولی - شربی - دکتر احمدشاه - حاج میرزا امیر ابن امین - اقبال - فیس - روس - لاریجانی - آغوشنابری - جردی - انجمن مزبور بری - ملک مدنی - غزالی -

ماده اول - مجلس شورای ملی مخارج تحصیل نمودن محصولین قون علمی و عادی مربوط برآه آهن را از فرار سالانه حد متوسط نبری دوپست و ده (۲۰) پهلوی طلا تصویب و بوزارت طرق اجازه میدهد اماصل این مبلغ وچ آن را به ریال نرخ روز از محل عایدات اجناسار قند و شکر از وزارتنامهلی دریافت دارد مخارج ایاب و ذهاب و سر پرستی محصولین مزبور از محل اعتبار عایدات اجناسار قند و شکر علاوه بر مخارج تحصیل بوزارت طرق تأذیه خواهد شد.

ماده دوم - در صورتی که مخارج - ایالیه هریک از محصولین مزبور در ماده فوق معلوم شود در صورتی که این مبلغ ملکی که محصول در آنجا تحصیل مینماید تجاوز از مبلغ مقررده در این قانون نماید وزارت طرق مجاز خواهد بود کسر مخارج آن محصول را از سرفه جوئیهای مخارج سایر محصولین بردارد
 تبصره - ماده واحده قانون سیزدهم خردادماه ۱۳۰۹ و تبصره یک از قانون اعزام محصولین راه آهن مصوب ۲۶ مهرماه ۱۳۰۹ ملای و این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ قابل اجرا خواهد بود

رئیس - فوریت مطرح است. مخالفی نیست؟
دکتر طاهری - بنده مخالفم.

رئیس - بفرمایید.
دکتر طاهری - البته باصا لایحه مخالفت ندارم بنده ولی برای فوریت یک دلیلی در لایحه ذکر نشده است (روحی - استیای مجلس) مفقود این است که لایحه بطریق قاضنامه اصولاً باید دو شوروی باشد مگر لایحه بودجه که یک شوروی است. اگر یک احتیاجات ضروری که تأخیر آن ایاب فوت یک منافی شود پیش باید آتوقت لایحه باید فوری باشد کم کم کلبه لایحه این جزو ترخیصش وارد می شود که باید فوری باشد هر لایحه بدون اینکه شریک داشته داشته باشد فوری می شود حالا بنده مقصود این نیست و این لایحه هم مخالفین استم اگر چنانچه بطور عادی هم باید به مجلس و در آن جلسه هم بگذرد تأخیری نمی شود زیرا می رود به کمیسیون کمیسیون تصویب میکند جلسه آینده می آید

روحی - عرض کنم هیکار مجوزم خودم در موقعی که قانون راه آهن از مجلس میگذشت آقای قی زاده پیشنهاد کردند سالی دوپست بر شارکدر اعزام دارند برای راه آهن البته این هم برای همان قانون آمدنات و ادله فوریت همان بوده است که قبلاً در بدو امر حاصل رفته است و مخارج میخواند و پول میخواند باید باور برسانند در اروپا میخواند مخارج کد در قضاوت حلقه فرنگستان باید خرج باو بدهند سال و مجلس هم در داخل ایالت می باشد و مسائل مالی را هم میباید که از سالی به سالی دیگر بردن مطابق قانون محاسبات عمومی مشکل است. مجلس هم در حال اقتضا است بپلاوه اگر ما بخوانیم این ترتیب پیش برویم بیشتر از کارها می ماند. ادله اش هم ذکر شده بود منتهی حضرتعالی توجه نکردید

رئیس - آقایان سر.
السر - موافقم.
روحی - آقای دشتی.
دشتی - عرض کنم اظهارات آقای دکتر طاهری مخیر کمیسیون بودجه کاندلاً صحیح است و دلالتی که آقای روحی اظهار کردند این است که این لایحه خوب لایحه است در ظهور این لایحه صورت میبکیم هیچ سجنی نباشد و خیال میبکیم که تمام نمایندگان رأی بدهند باین مسله و لایحه هم که محصول برای تسلیم قون مربوط برآه آهن بارواری برود بهترین لایحه است دراصل مقصود صحبت نیست. در اینجا دوستان است که یک پای اصول کوی استامبیکووم یک لایحه با دولت باید بقویت فوریت تقدیم مجلس بکده که اگر آن لایحه فوریت نگذرد راز این جلسه بچله دیگر وقتد موجب خسران

داده میشود. عرض کنم اگر این لایحه نگذرد اینست و روز سستی بگذرد آیا موجب خسارت خواهد بود می شود البته ما موافقت میکنیم که فوریت رای داده شود. ولی اگر موجب خسارت و زانی نخواهد بود داعی ندارد که بپید فوریت رای داده شود. عرض کنم یک مطلبی دیگر است که اصلاً ما موافقت نمیکنیم شاکرد برترستند پارویا ولی این لایحه هم باید درش دقت شود مثلاً بنده نظر میدهم که راجع به خرج ایاب و ذهاب بمانش مین نشند اصلاً خود این برخلاف ترتیب است برخلاف اصل است (روحی - هفتاد تومان) بله حالا باید دیرت است که حساب می شود ولی این برخلاف ترتیب است عرض کنم بطور کلی از این جور اشتباهات جزئی ممکن است که در لایحه باشد و اینها در کمیسیون رفع میشود اصلاح میشود و بشانه لایحه چاپ میشود و نمایندگان میخواهند و از روی بصیرت رای میدهند پس بنابراین اگر ما مخالفت داریم برای این نیست که لایحه بدست غیر ما این ترتیب مخالفتی که مخالف اصل است برای این است که از روی بصیرت رای بدهیم. اگر ما با فوریت مخالفت داریم برای همین است والا از روی این نیست که اصل لایحه بدست ما بماند ما مالوم مخالفین با اعزام مجمل پارویا غیر ما موافقت ولی این ترتیب چون مخالف اصل است مخالف هستیم و این دلایل و اقوام غایتند محرم اظهار کردند که مجلس در شرف انقضاء است و این مطابق یک قانونی است که سابقاً گذشته است. بنده عرض میکنم سابقاً آن قانون گذشته هم هم ما موافقت مجلس هم نزدیک است تمام شود ولی این لایحه اگر برود به کمیسیون پس فردا که روز جلسه است دوباره به مجلس خواهد آمد و اشکالی ندارد پس بنابراین استدلال اگر این طور باشد این استدلال را بنده متفق دانستم.

رئیس - آقای امیر -

الحق - فوریت لایحه منحصراً باین نیست که اگر یک دقیقه دیرتر شود یا یک جلسه دیر شود ضرر جبران ناپذیری بدولت بماند وارد شود غیر. دو مطلب است یکی فوریت برای حق تقدم است در لایحه یعنی دو سه لایحه دارد دولت این لایحه حق تقدم دارد. این لایحه چندین دقیقه

ملفونی شده است و لزوم داشته است برای مطالعه قضیه حالا بیک موقتی رسیده ایم که فوریت پیدا شده است موضوع عبارتست از نامین مخارج يك عده كیژیی از عمالین که در اروپا هستند و البته هرکاری عاید هم که باشد رفتی که از موقع خودش گذشت فوریت پیدا میکند والا البته دولت این نظر را داشته است و مطیع این ترتیب بوده است که اوراق بیوقع خودش شور شود و بکسب بویها برود از این مطلب ها تخواستیم تجاوز کنیم فقط باین دلیل بود است و بر حسب ضرورت بوده است که نتوانای فوریت شده است بعلاوه وقت هم آنرا بگذردی ننگ است (صراج است)

یعنی از نمایندگان - کافی است

رئیس - آقایانیک با فوریت موافقت قیام فرمائند

(اغلب بر خاستند)

رئیس - تصویب شد. مذاکره در کلیات غرضی نیست

دشمنی - لایحه را دو مرتبه بخوانند هیچکس چیزی نگوید.

رئیس - خوانده شود ؟

دشمنی - بله بآقا ما نغوییم.

ماده اول - مجلس شورای ملی مخارج تحصیل نود نفر عمالین فنون علمی و عملی مربوط برای آغمن را از قرار سالیانه حد متوسط نقری دوپست و ده (۲۱۰) برآوردی ملا تصویب و بوزارت طرق اجازه میدهد معادل این مبلغ وجه آن را بریال بشرح روز از محل عایدات انحصار قند و شکر از وزارت مالیه دریافت دارد مخارج ایاب و ذهاب و سربستی عمالین مزبور از محل اعتبار عایدات انحصار قند و شکر علاوه بر مخارج تحصیل بوزارت طرق تأدیبه خواهد شد.

ماده دوم - در صورتیکه مخارج سالیانه هر یک از عمالین مزبور در ماده فوق معلوم شود در نتیجه کراهی معیشت ممالکتی که محصل در انجا تحصیل میگناید مجازوز

از مبلغ مقرر در این قانون نماید وزارت طرق مجاز خواهد بود کسر مخارج آن محصل را از سرافه جوهای مخارج سایر محصلین بپردازد.

تبصره - ماده واحد قانون - بزمه خرداد ماه ۱۳۰۹ و تبصره يك از قانون اعزام محصلین راه آهن مبوب بیست و ششم ماه ۱۳۰۹ ملغی و این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ قایل اجراء خواهد بود.

رئیس - مذاکره در کلیات - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - اولاً به محکم مجتبی آقای روسی عرض میکنم بنده باست مخبری کمیسیون بودجه بنده همیشه مدافع بودم از لواجوز وزارت طرق اینکه عرض کردم مقصود این است که کلیه باستانی الفاظ با معانی بکنناسی داشته باشد یعنی وقتی ما میگوئیم لایحه فوری است باید حقیقه لایحه فوریت داشته باشد نه اینکه تفتن و تفریح باشد مقصود بنده در این لایحه نبوده بطور کلی عرض کردم والا با اعزام محصل در قسمت وزارت طرق پارویا کاملاً ما موافق هستیم و مخصوصاً وضیعت فعلی هم خبری حائز اهمیت است اما این را هم عرض میکنم که ما معاطور که تمام اوابیجی که مربوط برآه آغمن است بدون اینکه نگاهش کنیم همینطور رای داده ایم ولی باستی باینکه مهم و مخارج زیادی که هست يك کنترل و نظارت های دقیقیه هم بشود گشای شنیده میشود اعتبار برای شمال و گشای برای جنوب میگرد. این بولی که داده میشود از محل انحصار قند و چنی برای کار مفیدی است اما به بینیم چقدر هم مملکت را در متوقفه میکند و چقدر طول دارد که ما این نتیجه برسیم و سالی چقدر پول گرفته اند از باب انحصار قند و شکر حالا عیالاً چیزی که خواستیم عرض کنیم این است که يك توضیحی داده شود تا حالا از این شاکردانیکه اعزام شده اند آیا کسی مراجعت کرده است و تحصیل شان مدتش چقدر است (روسی - دو سال) در فرقک و آبا وزارت طرق رضایت دارد از طرز تحصیل آنها از عمالین

آنها و سرپرست آنها کیست و آیا سرپرست مخصوصی دارد یا جزء سرپرستی شاکردان انجمن است که از طرف وزارت معارف رونق اند. اینها را خواستم آقای کتبل اجتناب بهمتر توضیحی بدهند که مجلس منجسرت باشد از این کار حالی کی می شود. (صحیح است) کتبل وزارت طرق (سرپرست عبدالمجید میرزاپورز) خیلی خوشوقت هستم که نماینده من این توضیحات را خواستند نسبت بمجلسینی که امروز در مقننه هستند بواسطه تغییر سببر که در این مقام محترم از آقایان تقاضا شده که چاره بکنند و باوریت رأی بدهند. اینکه رخ نانی مین شده است برای جسته از این مقننه است اما شاکردانی که در اروا هستند از طرف وزارت طرق در تمام مقننه تحصیل میکنند در انگلستان هستند در فرانسه در بلژیک در آلمان و در امریکا هم هستند و در هر ملک می البته مخارج تفاوت میکنند و البته تمییز یکسان صورت کرد. ما این جا هفتاد و دو نفر شاکرد علمی در عمل داریم که کار میکنند شاکردان علمی را سه سال یا چهار سال وزارت طرق از آنها پرستاری میکنند و نگاه میدارند و از بین شاکرد هائی و جوانانی که در اینجا دوره تحصیلی از آنها را خانه داده اند بطور سابق آنها را از مزایا داشته اند و سرپرست هم دارند و در تحت سرپرستی سرکار ریاستی در فرانسه هستند و از اغلب آنها هم وزارت طرق بواسطه واپس برآی چامی که ماهانه سرکنگ ریاستی از آنها میدهند از تحصیل از این حق هستند کمان میکنند توضیحات من کافی باشد.

رئیس - آقایان موافقین با ورود در مواد قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود: ماده اول - مجلس شورای ملی مخارج تحصیل نمودن فرعیان حد متوسط نفری دیویست و در (۲۰۰) پولوی طلا تصویب و وزارت طرق اجازه میدهد معادل این مبلغ وجه آفرای برآید. پنج روز از عمل عبادت انحصار قند و شکر از وزارت مالیه دریافت دارد مخارج آباب و ذهاب و سرپرستی

وزیر معارف - این نکته را که فرمودند اساساً مسجیح است و وزارت معارف و سایر وزارتخانهها که مجمل بارها فرستاده اند این نکته را بدینظر داشته اند و البته رعایت من هم می کنند ولی چیزی که غمت و اینکه اسباب اختلاف می شود در مخارج نوع تحصیلات است و خصوصاً در قسمت های عملی مثلا' وزارت طرق یک عده تحصیل دارو که علاوه بر تحصیلاتی که کرده اند یک قسمت های فنی را هم باید تحصیل کنند و البته این مخارجش غیر از شاکردی است که در کلاس مشغول کار است یا شعبه طب را می خواند (صحیح است) و حقوقی را هم که با آنها میدهد باید فرق دانه باشد همینطور مدارس مختلفه فرق می یابد مخارج شان که در ممالک مختلفه فرق دارد امروز تسبیر ولی فرق میکند این اختلافات که پیش می آید بدینظاهر امر قناتون می کند ولی در سایر مقاب البته هیچ قانونی ندارد.

رئیس - آقایانی که با ماده اول موافقت دارند قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم خوانده می شود. ماده دوم - در صورتیکه مخارج سالانه هر یک از محصلین مزبور در ماده فوق معلوم شود در نتیجه گران میشت مملکتی که محصل در آنجا تحصیل نمایند تجاوز از مبلغ مقرر در این قانون نماید وزارت طرق مجاز خواهد بود مگر مخارج آن محصل را از سر فرجولی های مخارج سایر محصلین بردارد.

رئیس - ماده واحده قانون سیزدهم خردادماه ۱۳۰۹ و نهمه یک از قانون اعزام محصلین راه آهن مصوب سیست و ششم بهرمه ۱۳۰۸ ملئی و این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ قابل اجرا خواهد بود.

پرداخت اگر از اول فروردین این قوانین ملئی می شود که تبصره این قسمت را نمی رساند

رئیس - آقای دیوسی

دیوسی - بنده متفهمم یک مرتبه تبصره را بخوانند اگر اشکال وارد است که رفع شود نوشته شود از اول فروردین ۱۳۱۲ ملئی است قوانین سابقه را این قانون اجرا می شود

رئیس - بنده باجمعی - در تبصره است

رئیس - بنده باجمعی

تبصره - ماده واحده قانون ۱۳ خردادماه ۱۳۰۹ و تبصره یک از قانون اعزام محصلین راه آهن مصوب ۲۶ بهرمه ۱۳۰۸ ملئی و این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ قابل اجرا خواهد بود

نمایندگان - صحیح است. اشکالی ندارد

رئیس - اشکالی نیست؟

نمایندگان - خیر درست است مطلب.

وزیر معارف - این جا در آخر تبصره ماده دوم نوشته شده است قابل اجرا خواهد بود بنده تصور میکنم بجای این جمله بهتر است نوشته شود بوقوع اجرا گذاشته خواهد شد این اصلاح عبارتی بنظر بنده لازم است (صحیح است)

رئیس - آقای طهرانچی

طهرانچی - عرض کنم که بنده در اول اجازه خواندن بودم توبه به بنده رسید بنده توضیحی می خواستم بدهند در ماده اول نوشته شده پولوی طلا این که این جا در ماده قدیم شده پولوی طلا آلا این منظور چیست منظور پولوی است که صد ریال است منظورشان پولوی طلا است که قناتون پیدا می کند و ۱۳ تومان و کسری قبضت است بالآخره با ریال حساب می شود که سیزده تومان و کسری است یا باید دست و چوار فرانک یا لریه هتاد و پنج فرانک قیمت لریه کاشفی قلی (خبر آقا ۱۷۴ فرانک است) بهرحال از این پولوی مقصودشان چه است توضیح بدهند که پولوی طلا صد ریال است یا ۱۷۴ فرانک است یا لریه کاشفی ۸۵ فرانک چه منظوری است این را توضیح بدهند

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه پانزدهم دی، ماه پیکهزار و سیصد و یازده شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

ترتیب بودجه - مالی پیکهزار و سیصد و دو ملکتی
ماده اول - حساب عمل بودجه کل سال مالی پیکهزار و سیصد و دو شخصی جمعاً و خرجاً و مبالغ قبل بالغ است
عایدات
۲۳۱۱۱۸۵۷۷
مخارج
۲۳۳۲۷۰۰۹۷/۳۵
تفاضل مخارج نسبت عایدات
۲۳۰۱۵۰/۳۵
ماده دوم - مجلس شورای ملی حساب بودجه کل - سال مالی پیکهزار و سیصد و دوشمس ملکتی را که شرح مذکور در فوق می باشد تصویب و مقاصد آنرا دولت تسلیم مینماید
این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه پانزدهم دیماه پیکهزار و سیصد و یازده شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

نوزده میلیون و یک صد هزار ریال اعتبار اضافی برای عایدات - اخستانی و مخارج مربوطه راه آهن شمال ماده واحد - وزارت مالیه مجاز است برای ادامه عایدات ساختمانی راه آهن شمال و تعمیر اسکله بندر شاه و ترادوس های خط بین بندر شاه و شاهي و خرید ماشین قیراندود کردن ترادوسها در سال ۱۳۱۱ مبالغ نوزده میلیون و صد هزار ریال علاوه بر مبلغ هشتاد و نه میلیون و صد هزار ریال اعتباری که بموجب قوانین مصوبه مورخه ۲۸ - آبان ۱۳۱۰ و مورخه ۲۲ شهریور ۱۳۱۱ و مورخه ۲۶ آبان ۱۳۱۱ اعطاء شده از محل عایدات انحصار قند و شکر وزارت طرق پردازد
نهمه - اعتبارات بدونیه ساختمانی راه آهن جنوب و راه آهن شمال شامل پرداخت مخارج تأمینیه راه از حقوق مأمورین تأمین و مخارج مربوطه به آن نیز می باشد
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه پانزدهم دی ماه پیکهزار و سیصد و یازده شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ اداره کل تفکیکات نظامیه
ماده واحد - وزارت مالیه مجاز است مبلغ سیصد هزار (۳۰۰۰۰۰) ریال از اعتبار ماده (۱) و شصت و پنجاهزار (۶۵۰۰۰) ریال از ماده ۲ بودجه - سال ۱۳۱۱ اداره کل تفکیکات نظامیه کسر و باعتبار مواد ذیل اضافه نماید
بماده ۱۱ - برای مخارج ملزومات
بماده ۱۶ - برای مخارج تعمیرات
بماده ۱۷ - برای مخارج مسافرت مأمورین

بماده ۲۳ - برای مخارج مجبورین
بماده ۲۵ - برای مخارج کشف جنایات

۳۰۰۰۰۰ ریال
۱۰۰۰۰۰ ریال

قانون

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه پانزدهم دیماه پیکهزار و سیصد و یازده شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

راجع به مخارج تحصیل نمودن تحصیلین فنون علمی و عملی مربوط به راه آهن

ماده اول - مجلس شورای ملی مخارج تحصیل نمودن تحصیلین فنون علمی و عملی مربوط به راه آهن را از قرار سالیانه حد متوسط قری دوپست و ده (۲۱۰) پهلوی طلا تصویب و وزارت طرق اجازه میدهد مبالغ این مبلغ وجه آن را بریال نرخ روز از محل عایدات انحصار قند و شکر از وزارت مالیه دریافت دارد. مخارج ایوب و ذهاب و سرپرستی تحصیلین مزبور از محل اعتبار عایدات انحصار قند و شکر علاوه بر مخارج تحصیل وزارت طرق تأدیبه خواهد شد

ماده دوم - در صورتیکه مخارج سالیانه هر یک از تحصیلین مزبور در ماده فوق معلوم شود در نتیجه کمرانی بیشتر ملکیتی که محصل در آنجا تحصیل مینماید تجاوز از مبلغ مقررده در این قانون نماید وزارت طرق مجاز خواهد بود کسر مخارج آن محصل را از صرفه چوگولهای مخارج سایر تحصیلین پردازد
نهمه - ماده واحد قانون سیزدهم خردادماه ۱۳۰۹ و نهمه پست از قانون انضمام تحصیلین راه آهن مصوب پست و ششم مهرماه ۱۳۰۹ ملکی و این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ به موقع اجرا گذاشته خواهد شد
این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه پانزدهم دیماه پیکهزار و سیصد و یازده شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر